

Vår saksbehandler
Simon Kiil

Vår dato
2013-09-30

Vår referanse
A03 - S:13/03209-3

Deres dato
2013-06-21

Deres referanse
13/4482 AaS

Antall vedlegg

Side
1 av 3

Til

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
Norge

Høring - NOU 2013:9 Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer

Det vises til Justisdepartementets (JD) brev av 21.06.13 vedrørende ovennevnte høring.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har gjennomgått utredningen, og ønsker å komme med følgende bemerkninger.

Generelt

Det registreres at NOU 2013:9 «Politianalysen» i betydelig grad er utarbeidet som et resultat av erfaringer etter terroranslaget 22/07 og de observasjoner/anbefalinger som ble gitt av Gjørvkommisjonen. NSM mener det er viktig at det er balanse mellom tiltak innen forebyggende sikkerhet, beredskapstiltak og evne til krisehåndtering, og at det er bevissthet rundt sammenhengen mellom de ulike tiltakene.

Politiets forhold til objekter av betydning for rikets sikkerhet

NSM har overlevert en liste over sivile skjermingsverdige objekter til politiet. Objektene er utpekt som skjermingsverdige av departementene på bakgrunn av en skadevurdering gjort med utgangspunkt i sikkerhetsloven § 17. Denne oversikten beskriver hva som er statens og samfunnets mest kritiske avhengigheter, med en angivelse av hvilket skadepotensiale anslag og etterretning mot disse kan ha for rikets sikkerhet. NSM legger til grunn at politiet bruker

denne oversikten til å prioritere disponering av sine reaksjonsstyrker. Oversikten oppdateres fortløpende.

Reaksjonstid

Skjermingsverdige objekter skal sikres gjennom en kombinasjon av barrierer og deteksjons-, verifikasjons- og reaksjonstiltak. Alle sikkerhetsbarrierer er forsinkende i sin natur, men gitt tilstrekkelig tid og ressurser vil alle barrierer kunne forseres. Gode systemer og rutiner for deteksjon, verifikasjon og reaksjon skal virke sammen med barrierene. Et viktig element i denne sammenheng er å avklare påregnelig utrykningstid for en tilstrekkelig reaksjonsstyrke. Reaksjonstiden vil ha betydning for nivået på grunnsikringstiltak som eier av skjermingsverdig objekt må etablere for å sikre objektet. Det er viktig at dette forholdet avklares slik at objekteier kan balansere sikkerhetstiltakene i forhold til den klassifisering objektet har.

Politiet representerer samfunnets initiale maktapparat ved terroranslag, spionasje og annen kriminell virksomhet rettet mot objekter som er skjermingsverdige etter sikkerhetsloven og forskrift om objektsikkerhet. NSM registrerer at den samfunnsviktige rolle politiet er tillagt hva gjelder deteksjon, verifikasjon og reaksjon ved slike hendelser ikke er omtalt i «Politianalysen», og det er derfor uklart for NSM om utvalget i tilstrekkelig grad har tatt hensyn til denne samfunnsrollen i sitt forslag til endret organisasjons- og styringsstruktur for politiet. En reduksjon fra 354- til 210 lokasjoner vil kunne medføre en forlenget reaksjonstid til enkelte av de skjermingsverdige objektene. Hvorvidt reduksjon av antall lokasjoner vil kunne kompenseres av høyere kraft/responsberedskap har NSM ikke grunnlag for å vurdere.

NSM registrerer at det i NOU, nr. 2013:5 «Når det virkelig gjelder....», er gjort en bred utredning av de statlige forsterkningsstyrkene, representert ved Heimevernet, Sivilforsvaret og Politireserven. Denne omtaler eksplisitt samfunnets behov for å disponere og planlegge kapasiteter til sikring av skjermingsverdige objekter. NSM vil imidlertid bemerke at de løsninger som omtales i nevnte utredning er kapasiteter som skal kunne settes inn etter beslutning om tilførsel av forsterkningsstyrker. Dette er altså ikke «stående styrker» som vil kunne ivareta den initiale hendelseshåndtering ved deteksjon av et anslag eller mistanke om at et slikt er under planlegging.

Øving

«Politianalysen» synes i liten grad å behandle den viktige samhandling, planlegging og øving som må foregå mellom politiet og Forsvaret på både strategisk, taktisk og operativt nivå for å sikre tilstrekkelig forberedelse til beskyttelse av skjermingsverdige objekt i fredstid. Herunder anbefaler NSM at de ovennevnte forhold blir tatt i betraktning i det videre arbeid med utvikling av ny struktur for politiet. Det er viktig at politiet tildeles tilstrekkelige ressurser både lokalt og regionalt for å kunne planlegge, øve og håndtere skarpe situasjoner knyttet til beskyttelse av skjermingsverdige objekt.

Sikker kommunikasjon

NSM vil bemerke at «Politianalysen» ikke nevner behovet for sikkerhet i politiets IKT-løsninger, ei heller politiets behov for å kunne kommunisere sikkerhetsgradert informasjon. NSM mener dette er viktige forhold som bør adresseres i det videre arbeidet.

Knut Bjørn Medhus
Oberst
Avdelingssjef

Simon Kiil
Rådgiver